

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Silivri L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu

24. Dönem 2. Yasama Yılı
2012

Rapor, Komisyonun
11.10.2012 tarihli
toplantısında kabul
edilmiştir.

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

SİLİVRİ L TİPİ KAPALI İNFAZ KURUMLARI İNCELEME RAPORU

I. BAŞLANGIC

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 13 Ekim 2011 tarihli 3'üncü toplantısında, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde incelemelerde bulunmak üzere; Çorum Milletvekili Murat YILDIRIM, Ağrı Milletvekili Mehmet Kerim YILDIZ, Kilis Milletvekili Ahmet Salih DAL, Mardin Milletvekili Abdurrahim AKDAĞ, Sivas Milletvekili Malik Ecdar ÖZDEMİR, İstanbul Milletvekili Atila KAYA ve Mersin Milletvekili Ertuğrul KÜRKCÜ'den oluşan bir Alt Komisyon kurmuştur. Alt Komisyon bu kapsamda Silivri L Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda inceleme yapma kararı almıştır.

Anılan karara istinaden, 11.06.2012 tarihinde İstanbul Silivri'deki ceza infaz kurumlarında incelemede bulunan heyet; Alt Komisyon Başkanı ve Çorum Milletvekili Murat YILDIRIM, Ağrı Milletvekili Mehmet Kerim YILDIZ, Kilis Milletvekili Ahmet Salih DAL, Mardin Milletvekili Abdurrahim AKDAĞ, Sivas Milletvekili Malik Ecdar ÖZDEMİR, İstanbul Milletvekili Atila KAYA ve Mersin Milletvekili Ertuğrul KÜRKCÜ'den oluşmuştur. Alt Komisyon üyelerine, Komisyon Uzman Yardımcıları Abdussamed SİĞİRTMAÇ ve Mesut AYDINOĞLU eşlik etmiştir.

II. BAŞVURUCULAR

24'üncü Yasama Dönemi'nde, Silivri Ceza İnfaz Kurumları'ndan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na 79 başvuru iletilmiştir. Başvurularda genel olarak, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları ile tutukluluk süresinin uzunluğuna, sağlık sorunlarına ve bilgisayar kullanma hakkının sınırlandırılmasına ilişkin şikâyetler yer almaktadır. Ayrıca açık ceza infaz kurumuna nakil, denetimli serbestlik müessesesinden yararlanma ve Komisyonun yerinde incelemede bulunması talepleri de başvuru konusu olmuştur.

III. İNCELEMENİN KONUSU VE AMACI

3686 sayılı "İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu" nun 6'ncı maddesine göre, Komisyon; alt komisyonlar kurmak suretiyle çalışabilir ve 5'inci maddesine göre; gerekli gördüğünde Ankara dışında incelemelerde bulunabilir. Ceza infaz kurumu ve tutukevlerindeki fiziki şartların ve kurum yöneticilerinin tutum ve davranışları ile mevzuattan kaynaklanan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

insan hakkı ihlallerinin incelenmesi amacıyla kurulan Alt Komisyon faaliyet yılı içerisinde, muhtelif ceza infaz kurumlarında incelemelerde bulunmaktadır. İncelemelerin genel amacı, ceza infaz kurumlarında, hükümlü ve tutukluların maddi ve manevi dokunulmaz haklarına ve ceza infaz kurumları yaşam koşullarına ilişkin sorunların olup olmadığının tespitidir. Komisyon hazırladığı raporlarda ilgili kurumların tespit edilen sorunlara dikkatini çekmekte ve bunlara dair çözüm önerilerini yetkili mercilerle paylaşmaktadır. Söz konusu çözüm önerileri mevzuat değişikliği gerekliliğine vurgu yapabilmekte veya belli bir konudaki uygulamanın iyileştirilmesine dikkat çeken mahiyette olabilmektedir.

Tutuklu ve hükümlülerle birlikte ceza infaz kurumu görevlilerinin sorunları da incelemeler vesilesiyle milletvekilleri tarafından yerinde görülmekte ve bu durum mevcut sorunlara ilişkin parlamento ve kamuoyu duyarlılığının da artmasına hizmet etmektedir.

IV. İNCELEMEDE UYGULANAN YÖNTEM

Alt Komisyon ilk olarak, Silivri Cumhuriyet Başsavcısı ve ceza infaz kurumu yöneticileri ile gerçekleştirdiği görüşmede tutuklu ve hükümlülerin barındırıldığı şartlar hakkında bilgi almıştır. Bilgilendirme toplantısının ardından, ceza infaz kurumlarının fiziki ve yaşam koşullarına ilişkin gözlemlerde bulunulmuş, bazı tutuklu ve hükümlülerle görüşülmüştür.

Tutuklularla ve hükümlülerle yapılan görüşmeler ceza infaz kurumundan hiçbir görevli olmaksızın gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemle tutuklu ve hükümlülerin baskı altında kalmadan, rahat bir şekilde konuşmalarına imkân sağlanması amaçlanmıştır.

İncelemeler sonrasında Cumhuriyet Başsavcısı ve kurum yöneticileriyle, koğuşlarda dile getirilen şikâyetlerin ele alındığı değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

V. İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ VE YAZILI METİNLER

Heyet çalışmasında, Birleşmiş Milletlerin 13 Mayıs 1977 tarihli “*Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar*”, 9 Aralık 1988 tarihli “*Herhangi Bir Biçimde Tutulan Veya Hapsedilen Kişilerin Korunması İçin Prensipler Bütünü*”, 14 Aralık 1990 tarihli “*Tutuklulara Uygulanacak Muameleler İçin Temel İlkeler*”; Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 11 Ocak 2006 tarihli ve (2006)/2 nolu “*Hükümlülerin İyileştirilmeleri İçin Standart Asgari Kuralların Avrupa Metni*” (Avrupa Cezaevi Kuralları), Avrupa Konseyi Bakanlar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Komitesinin Cezaevinin Aşırı Kalabalıklaşması ve Cezaevi Mevcudu Enflasyonu Hakkındaki R (99) 22 sayılı Tavsiye Kararı; 5275 sayılı “*Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun*” ve “*Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük*” hükümleri ile ilgili diğer mevzuatı dikkate almıştır.

VI. İNCELEMELER

1. Ceza İnfaz Kurumları İdarecileri Tarafından Komisyonumuza Yapılan Bilgilendirme

Komisyunun Silivri Ceza İnfaz Kurumları idarecileri ile yaptığı görüşmeye Silivri Cumhuriyet Başsavcısı Ali İŞGÖREN de iştirak etmiştir. Görüşmede Silivri Ceza İnfaz Kurumları’na ilişkin şu bilgiler verilmiştir:

- Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde 1 adet Açık Ceza İnfaz Kurumu ile 7 adet L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu bulunmaktadır. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları toplam 60 adet 21 kişilik koğuş, 4 adet 3 kişilik oda, 35 adet tek kişilik oda ve 1 adet 17 kişilik hasta ve özürü koğuşundan oluşmakta olup, kurumların bir bölümü yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumu statüsündedir.
- Arttırılmış kapasitesi 11270 olan kurumda halen 8586 mahpus¹ barındırılmaktadır.
- Kampüste toplam 2677 personel görev almaktadır. Ayrıca kampüste 500 lojman, 2 duruşma salonu bulunmakta olup 1 duruşma salonunun inşaat çalışmaları devam etmektedir.
- Mahpusların temel sağlık gereksinimlerini karşılamak üzere her bir ceza infaz kurumunda aile hekimi ve sağlık personeli bulunmaktadır. Tedavileri kurumlarında yapılamayan mahpuslara 1 başhekim ve 17 uzman doktorun görevli olduğu Silivri Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesi’nde sağlık hizmeti sunulmaktadır. 13 branşta sağlık hizmeti verilen hastanede uzman doktorla 24 saat nöbet hizmeti verilmektedir. Hastanede saat 17:00’den sonra 1 uzman doktor hazır bulundurulmaktadır. Ayrıca kampüs içinde, sadece kampüsteki acil sağlık vakalarına bakmakla görevli 112 acil sağlık istasyonu da yer almaktadır.

¹ Kanuni bir tabir olmamakla beraber, “mahpus” kelimesi tutuklu ve hükümlü anlamlarının her ikisini de barındıran çatı bir kavram olarak Raporda kullanılmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

- Mahpuslara başta okuma yazma kursları olmak üzere üniversite eğitimi dahil bütün eğitim imkanları sağlanmaktadır. Tahliye sonrasına hazırlık amacıyla çeşitli iş ve meslek kursları da açılmaktadır.
- Her bir ceza infaz kurumunda 2 adet halı saha ve 1 adet çok amaçlı kapalı spor salonu bulunmaktadır. Kapalı spor salonlarında sportif faaliyetlerin yanı sıra konser, tiyatro gibi sosyal ve kültürel faaliyetler de gerçekleştirilmektedir.
- Mahpusların bulunduğu koşulların ortak alanları, ses kaydı yapmayan, sadece görüntü kayıt özelliğine sahip 324 kamerayla 24 saat izlenmektedir.

2. Koşullarda Yapılan Gözlemler ile Mahpuslarla Gerçekleştirilen Görüşmeler

İncelemelerde bulunulan koşulların bazılarında cezaevi koşullarından ziyade yargılanma sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur. Bu çerçevede adil yargılanma hakkının ihlali ve tutukluluk sürelerinin uzunluğuna ilişkin şikâyetler öncelikle dile getirilmiştir.

Heyet tarafından 1 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda 4 farklı koşutta yapılan incelemelerde, mahpuslar tarafından, sohbet hakkından faydalandırılmadıkları ve sosyal faaliyetler ile kurslardan yararlanma taleplerinin geri çevrildiği belirtilerek bu durumun açık bir yalnızlaştırma politikası niteliği taşıdığı iddia edilmiştir.

Ayrıca, bazı mahpuslar ayda iki saat olarak uygulanan açık görüşün, Kurum idaresince ceza infaz kurumu mevcudunun artması gerekçesiyle bir saate indirildiğini ifade etmiştir. Ancak, açık görüşün gerçekleştirildiği salonunun fizik şartlar itibarıyla daha fazla ailenin görüşme yapmasına olanak tanıdığı iddia edilerek anılan bir saatlik sürenin uzatılması talebi dile getirilmiştir.

Ziyaret edilen bir koşutta ayrıca, bilgisayar kullanım hakkının haftada 4 saat süreyle kısıtlı olduğu belirtilmiştir. Anılan sürenin uzatılması talebinin yanı sıra koşullarda elektronik ortamda yazı yazılmasını sağlayacak bilgisayar benzeri cihazların eksikliğinden de şikâyet edilmiştir.

Görüşülen bazı mahpuslarca, suyun gün boyu toplam yedi saat süreyle belirli bir çizelge çerçevesinde verildiği ancak bu sürenin yeterli olmadığı ifade edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Koşullarda akustik problemi bulunduğunu belirten bazı mahpuslar ise koşullardaki seslerin yankılanarak tüm koğuştta gürültüye neden olduğunu ve bu durumun işitme sorunlarına yol açtığını söylemiştir.

5 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda Komisyon üyelerince 3 farklı koğuştta incelemelerde bulunulmuştur. Bu koşullardaki mahpuslar, koşullarda yer sıkıntısı yaşanmadığını ve ceza infaz kurumu idaresi tarafından herhangi bir onur kırıcı muameleye maruz kalmadıklarını belirtmiştir.

Diğer taraftan, yemeklerin aşırı yağlı olmasının çeşitli mide rahatsızlıklarına yol açtığını ifade edilmiştir.

Ayrıca soğuk suyun günde 9 saat süreyle, sıcak suyun ise haftanın 3 günü iki buçuk saat süreyle verilmesinin yetersiz olduğu söylenmiştir. Ayrıca sıcak suyun verildiği günlerde çamurlu aktığı belirtilmiştir.

Mahpusların bazılarınca, açık ceza infaz kurumuna çıkış taleplerine geç cevap verildiği şikâyetleri dile getirilmiş, sohbet hakkının kullanımına ilişkin şikâyetler yinelenmiştir.

4 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda ziyaret edilen koğuştta yapılan incelemede ise bazı mahpuslar tarafından, tutuklu ve hükümlü rejiminin farklı olması ve tutukluların hükümlülerden daha fazla haktan yararlanması gerektiği belirtilerek, kurum idaresiyle diyalog eksikliğinin karşılaşılan sorunların çözümünü güçleştiren bir etken olduğu ifade edilmiştir.

8 Nolu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda ziyaret edilen koğuştta tek başına kalan kadın tutuklu ile görüşülmüştür. Görüşmede tutuklu tarafından, koğuştta tek başına kalmasının kendi isteğiyle gerçekleştiği, ceza infaz kurumundan sağlık ve yiyecek hizmeti almadığı ancak bu tavrının cezaevi idaresiyle herhangi bir ilgisinin bulunmadığı belirtilerek infaz koruma memurlarının kendisine karşı anlayışlı bir tavır sergilediği ifade edilmiştir.

Komisyon üyelerince Silivri Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesinde yapılan incelemelerde hastanenin teknik donanım ve fiziksel şartlar açısından modern bir görünüm arz ettiği gözlemlenmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

3. Silivri Cumhuriyet Başsavcısı ve Ceza İnfaz Kurumları İdarecileri ile Gerçekleştirilen Değerlendirme Toplantısı

İnceleme sonrası tutuklu ve hükümlüler tarafından Komisyona iletilen şikâyetler ve kurumlarda tespit edilen sorunlar ele alınmıştır. Dile getirilen şikâyet ve sorunlara ilişkin Silivri Cumhuriyet Başsavcısı Ali İŞGÖREN ve ceza infaz kurumları idarecileri aşağıda başlıklar halinde sunulan bilgileri vermiştir.

• Sohbet Hakkının Kullandırılmadığına İlişkin Şikâyetler:

Mahpuslarla yapılan görüşmelerde dile getirilen ortak konu olan sohbet hakkının kullandırılmadığına ilişkin sorulara yetkililerce, tutuklu ve hükümlülere sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati geçmemek üzere sohbet hakkı tanındığı; hakkın kullanıma ilişkin başvurularla ilgili kararların, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 113'üncü maddesinin birinci fıkrası² ve 45/1 nolu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında Genelge hükümleri çerçevesinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından incelenerek verildiği ve mahpusların anılan kararlara ilişkin infaz hâkimliğine itirazda bulunabilmesinin mümkün olduğu şeklinde cevap verilmiştir.

• Su Sorununa İlişkin Şikâyetler:

Su sıkıntısına ilişkin sorunların çözümü konusunda önemli aşamalar kaydedildiği ve çalışmaların sürdüğü belirtilmiştir. Bu doğrultuda daha öncesinde günde yedi saatle sınırlı hizmetin dokuz saate çıkarıldığı, bu sürenin yirmi dört saate çıkarılmasının amaçlandığı ifade edilmiştir. İkişer buçuk saat sunulan sıcak su olanağının da arttırılarak haftada iki günden üç güne çıkarıldığı bilgisi Komisyonumuza aktarılmıştır. Halen her bir koğuş için verilmekte olan toplam su miktarının (400 litre) dünya standartlarının ve yönetmelikte³ belirlenen miktarın üstünde olduğuna işaret edilerek, yaşanan sıkıntıların bir kısmının suyun kötü niyet

² İlgili fıkra şu şekildedir: “Tutuklular, maddî olanaklar elverdiğince suç türlerine ve taşıdıkları güvenlik riskine göre ayrı odalarda barındırılırlar. Aralarında husumet bulunanlar ile iştirak hâlinde suç işlemiş olanlar aynı odalarda barındırılmazlar ve birbirleri ile temas etmelerini engelleyecek tedbirler alınır.”

³ 17.02.2005 tarih ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

veya ihmal içeren kullanımından kaynaklandığı ifade edilmiştir. Son olarak, bu kullanımların önlenmesi için koğuş bazında su saati konulmasının düşünüldüğü dile getirilmiştir.

- **Yemeklere İlişkin Şikâyetler:**

Komisyonca iletilen yemeklerin aşırı yağlı olduğuna ilişkin şikâyetlerle ilgili olarak, kampüste bulunan herkese aynı yemeğin sunulduğu ve yemeklerin genel anlamda beğenildiği ifade edilmiştir. Yemeklerde piyasadaki kaliteli yağların kullanıldığı ve kullanılan yağ miktarının asgari ölçüde olduğu belirtilmiştir. Yağ miktarının daha da azaltılmasında idare açısından bir mahzur görülmemekle beraber, bu durumun yemeklerin yapılmasını güçleştireceğinin aşçılar tarafından ifade edildiği vurgulanmıştır.

- **Aynı İnfaz Rejimine Tabii Mahpuslara Farklı Koğuşlar Tahsis Edildiğine İlişkin Şikâyetler:**

Komisyon üyeleri tarafından yapılan incelemeler sırasında bazı koğuşların fiziksel şartlar, temizlik ve düzen açısından olumlu anlamda farklı görünüm arz etmesinin sebebi sorulmuştur. Kurum idarecileri odaların temizliğinin mahpuslarca gerçekleştirildiğini, görülen farklılığın kişilerin kullanımından ve temizlik alışkanlıklarından kaynaklandığını ifade etmiştir. Buna ilaveten, koğuşlarda tadilat yapılması gerektiğinde konunun idareye iletilmesi durumunda gerekli düzenlemelerin gecikmeksizin yapılabileceği belirtilmiştir.

- **Kamera Kayıtlarına İlişkin Sorunlar:**

Ortak yaşam alanlarında yapılan kamera kayıtlarının güvenliğinin sağlanmasına dair şu bilgi edinilmiştir: “Ortak alanlara ilişkin kayıtlar ses kaydedici özelliği olmayan sadece görüntü kayıt özelliği bulunan kameralar tarafından yapılmaktadır. Bu kameralar Kurum Merkez Kontrol Birimi tarafından 24 saat kesintisiz olarak 2 adet vardiya görevlisi infaz koruma memuru ve 2 adet gündüz birim görevlisi olmak üzere toplam 4 adet infaz koruma memuru tarafından takip edilmektedir. Ayrıca blok girişlerinde bulunan kontrol ünitelerinde görevli birer personel tarafından kayıtlar titizlikle incelenmektedir. Söz konusu ünitelere girişler güvenlik kartlarıyla yapılmakta olup, izinsiz olarak anılan görevliler dışında başka bir kimse tarafından giriş yapılamamaktadır. Kayıtların ortalama altı ay süre ile arşivlenerek

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

elektronik ortamda saklanmakta olup kamera kayıtları Cumhuriyet Başsavcılıkları ve mahkemeler tarafından talep edilmediği sürece kurum dışına çıkarılamamaktadır.”⁴

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

1. Silivri Ceza İnfaz Kurumları’nda kapasite fazlası tutuklu ve hükümlünün barındırılmıyor olması memnuniyetle karşılanmıştır.
2. Silivri Ceza İnfaz Kurumları ve aynı yerleşkede bulunan devlet hastanesinin fiziki şartlar ve donanım açısından modern bir görünüm taşıdığı görülmüştür. Diğer taraftan hastanede akşamları nöbetçi kalan uzman doktor sayısının artırılması hususunun değerlendirilebileceği düşünülmektedir.
3. Ortak alanların kamerayla izlenmesinin tutuklu ve hükümlü hakları açısından sorun oluşturmadığı düşünülmektedir. Bununla birlikte kamera kayıtlarının muhafazası hususunda mevzuat düzenlemesi yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.
4. Aralarında husumet bulunanlar ile iştirak halinde suç işlemiş olan tutukluların birbirleriyle temas etmelerinin önüne geçilecek tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin mevzuat hükmü çerçevesinde, sohbet hakkına ilişkin uygulamaların mevzuata aykırı nitelik taşımadığı değerlendirilmiştir.
5. Kurslara katılım ve açık görüş olanaklarının arttırılması hususunda yapılabilecek iyileştirmeler memnuniyetle karşılanacaktır.
6. Su sıkıntısının giderilmesine ilişkin alınması düşünülen tedbirlerin ivedilikle hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.
7. Koşulların akustik özelliğinin mahpusların sağlığını olumsuz etkileyebileceği düşünüldüğünden bu sorunun çözümü için çalışmalar yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

⁴ Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü’nün 27.06.2012 tarihli yazısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Murat YILDIRIM

Çorum Mv. Alt Komisyon Başkanı

Mehmet Kerim YILDIZ

Ağrı Mv.

Ahmet Salih DAL

Kilis Mv.

Abdurrahim AKDAĞ

Mardin Mv.

(02.10.2012 Tarihinde Komisyon

Üyeliğinden İstifa Etmıştır.)

Malik Ecder ÖZDEMİR

Sivas Mv.

Atıla KAYA

İstanbul Mv.

Ertuğrul KÜRKCÜ

Mersin Mv.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Toplantı No : 14

11.10.2012

Konu : Silivri L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları Hakkında İnceleme Raporu

 Başkan Ayhan Sefer ÜSTÜN Sakarya Milletvekili	 Başkanvekili Mehmet Naci BOSTANCI Amasya Milletvekili	 Başkanvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU İstanbul Milletvekili
 Sözcü Yalçın AKDOĞAN Ankara Milletvekili	 Kata Yusuf HALAÇOĞLU Kayseri Milletvekili	 Üye Mehmet Kerim YILDIZ Ağrı Milletvekili
 Üye Ülker GÜZEL Ankara Milletvekili	 Üye Murat YILDIRIM Çorum Milletvekili	 Üye Oya ERONAT Diyarbakır Milletvekili
 Üye Hamza DAĞ İzmir Milletvekili	 Üye Mehmet METİNER Adıyaman Milletvekili	 Üye Nevzat PAKDİL Kahramanmaraş Milletvekili
 Üye Ahmet Salih DAL Kilis Milletvekili	 Üye Kerim ÖZKUL Konya Milletvekili	 Üye Abdurrahim AKDAĞ Mardin Milletvekili
 Üye İhsan ŞENER Ordu Milletvekili	 Üye Cemal Kılmaç DEMİR Samsun Milletvekili	 Üye Gülşen ORHAN Van Milletvekili
 Üye Levent GÖK Ankara Milletvekili	 Üye Sinan Aydın AYGÜN Ankara Milletvekili	 Üye Refik ERYILMAZ Hatay Milletvekili
 Üye Mahmut TANAL İstanbul Milletvekili	 Üye Hüseyin AYGÜN Tunceli Milletvekili	 Üye Mustafa ERDEM Ankara Milletvekili
 Üye Atıla KAYA İstanbul Milletvekili	 Üye Ertuğrul KÜRKCÜ Mersin Milletvekili	

Komisyon raporlarına, <http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/insanhaklari/index.htm> adresinden ulaşabilirsiniz.

Adres: TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu 06543 Bakanlıklar-ANKARA

Tel: 0 312 420 54 06 – 420 53 99   **Faks:** 0 312 420 53 94

E-posta: insanhaklari@tbmm.gov.tr